

Quapropter si pro danda approbatione examinatore pretium recipiat, simoniam committit, ut aperte sensit Glossa, in cap. 4 de Simon., verb. *Minister*, loquens juxta textum de examinatore ad ordines suscipiendos: est autem eadem ratio de examinante ad usum ordinum susceptorum, vel ad beneficia. Et in illo vendente approbationem est peculiaris ratio, quia cooperatur ad actum spiritualem complendum per prælatum, et parat viam ad illum, vel potius ad illum disponit vice Episcopi, ideoque simoniam etiam ex hoc capite committit. Sic ergo e contrario dicendum est juxta regulam dicti cap. *Nemo*, examinadores hujusmodi, repellendo dignos, seu, quod idem est, non approbando illos propter pretium, simoniam committere, quia illa omissio est auctoritativa (ut sic dicam), et a jurisdictione seu munere ecclesiastico procedit, habetque vim declarandi examinatum ut indignum, etiamsi per solam omissionem fieri videatur.

18. *Limitatio supra posita explicatur.* — Ex his ergo satis probata et explicata manet assertio quoad generalem regulam, pertinentem ad spirituales actuum omissionem, quæ ab spirituali potestate non procedit: addita vero est exceptio, seu conditio limitans regulam, quam explicare necesse est. Diximus enim hanc omissionem non esse materiam simoniæ, nisi intuitu alicujus boni spiritualis pretio æstimetur. Cujus limitationis ratio clara est ex dictis, quia res spiritualis non solum vendi non potest tanquam proxima materia venditionis (ut sic dicam), verum etiam nec ut ratio æstimationis alicujus rei pro pretio temporali, quia tunc etiam res spiritualis est quæ pretio æstimatur; imo illa maxime, quia propter quod unumquodque tale, etc. Quod posset aliis exemplis comprobari de calice consecrato, si ratione consecrationis pluris vendatur, et de labore etiam accidentario, qui ad ministerium spirituale adhibetur, et in universum de omnibus rebus temporalibus, si specialiter propter ordinem ad spiritualia vendantur, ut dixit divus Thomas, d. quæst. 100, art. 4, ad 1. Sed declaratur ulterius propriis exemplis. Nam, si in oppositione ad beneficium pecunia detur alicui, ut non opponatur, eo intuitu ut alterius electio certior vel probabilior sit, simonia committitur, argument. cap. *Matthæus*, de Simonia. Ex quo potest aliud exemplum sumi, si quis ante obtentum beneficium det pecuniam alicui ut non contradicat, de quibus plura dicemus infra, agentes de beneficiis. Et videri potest Majol., lib. 5 de Irregu-

lar., cap. 45, num. 3. Aliud exemplum est, si quis propter pretium missam omittat quam audire solet, æstimans pretio temporali spirituale lucrum, quod illi cessat ex illa omissionem; tunc enim omissio illa sic vendita mihi videtur materia simoniæ, quia dum cessatio lucris spiritualis pretio æstimatur, ipsum etiam spirituale lucrum pretio æstimatur; tantumdem enim æstimari solet cessatio lucris, quantum esset et æstimaretur ipsum lucrum, si fieret. Et tunc ad illam æstimationem optime applicantur verba Christi: *Gratis accepistis gratis date*. Nam etiam missam, quam aliquis potest audire, a Deo gratis accepit; et licet illam sua voluntate non audiat, nihilominus ex parte Dei jam illam accepit, et similiter accepit lucrum quod posset inde reportare, si vellet. Cum ergo propter pecuniam illud omittit, rem spirituales gratis a Deo datam pretio vendit, illa se privando propter pretium, et illam quodammodo alteri dat, non in eum illam transferendo, sed propter eum jacturam illius faciendo. Hoc ergo simoniacum est. Nam si contingat hominem honesta ratione se privare uno spirituali opere, ut alteri inserviat, licet suum servitium vendere possit, quia temporale est (ut suppono), et consequenter etiam possit vendere materialem (ut sic dicam) omissionem illam, quatenus in illa obsequitur voluntati alterius, jacturam autem spirituales vendere non potest, sed gratis, ac ex charitate eam pati, tunc enim non temporali pretio, sed alio æquivalenti, vel majori fructu compensabitur.

19. *Solvuntur argumenta primæ sententiæ.* — Atque ex his facile est respondere argumentis primæ sententiæ, quatenus contra nostram procedere possunt. Ad primum enim jam declaratum est quomodo omissio, quando ex auctoritate ecclesiastica exercetur, habeat rationem actus moralis jurisdictionis, et ideo possit esse materia simoniæ. Item declaratum est quomodo etiam illa omissio, quæ non est actus jurisdictionis, si ratione spiritualis jacturæ pretio æstimetur, sit materia simoniæ, quia non venditur spirituale bonum, tantummodo illud proprie dando alteri propter pretium, sed etiam compensando jacturam ejus pretio. Ad secundum etiam declaratum est, quomodo qui omittit, possit dici dare, quia vel dat usum quemdam jurisdictionis, exercere enim jurisdictionem est quasi dare illam, nam per actum positivum non aliter datur; vel dare dici potest, qui se privat lucro propter alterum: un-

de si lucrum sit spirituale, et cessatio ejus pretio æstimetur, lucrum spirituale non gratis, sed pretio datur. Ad confirmationem dicitur primum, interdum peccari per omissionem contra præceptum negativum, ut non restituendo peccat aliquis contra præceptum non furandi. Verum est tunc semper supponi aliquid affirmativum, quod est retentio rei alienæ, seu alteri debita, quod in his omissionibus spiritualibus aliquo modo considerari potest; nam qui non absolvit, quasi retinet absolutionem alteri debitam, et sic de aliis. Verumtamen clarius dicitur esse æquivocationem in illo argumento: nam licet in præsentia materia simoniæ sit omissio, tamen peccatum simoniæ, quod circa illam committitur, non est omissio, sed commissio, scilicet venditio omissionis, et ita potest optime esse contra præceptum negativum Christi. Sicut si quis ab uno acciperet pretium pro non mutando alteri, injustus esset, et contra præceptum negativum non furandi peccaret, et peccatum illud ad usuram pertineret. Ad tertium denique jam constat ex dictis, quando datur alicui pecunia ne indigne eligat, vel simoniace ordinet, non dari pecuniam, ut omittat actionem spirituales, sed ut absteineat a vitiosa circumstantia ejus, et ita cessat objectio.

20. *Omissiones actuum spiritualium, non omnes sunt ejusdem modi.* — Addimus vero non omnes omissiones spiritualium actuum esse ejusdem modi et rationis, et ideo non oportere ut omnes æqualiter sint materia simoniæ, quia vel non æque spirituales sunt, vel non accipiuntur sub spirituali respectu. Omissiones ergo, quæ altero ex illis duobus titulis sunt materia simoniæ, scilicet, quia vel sunt actus spiritualis potestatis, vel sub respectu spirituali sumuntur, semper sunt talis materia, et reddunt actum emendi et vendendi ita per se malum, ut semper malus sit. Aliæ vero omissiones, quæ non sunt hujusmodi, per se non sunt materia simoniæ, et ideo contingere poterit ut venditio earum non solum simonia non sit, sed etiam nec vitiosa actio; nam proxima materia ejus indifferens est, potestque ex fine honestari. Adde denique, licet omissio spiritualis actionis, hoc posteriori modo sumpta, per se non sit materia simoniæ, nihilominus per jus positivum posse fieri materiam simoniæ. Ut, verbi gratia, si jus positivum absolute prohibeat parochi, ut pretium non accipiat pro omittendis actionibus sui muneris, cujuscumque generis sint, idque eo intuitu, ne munus illud et actiones ejus vilescant, et iu-

digne tractari censeantur, tunc revera omnis talis venditio esset vera simonia, et in multis omissionibus posset esse mala, quia prohibita, et non e converso. Et fortasse posset etiam hoc modo exponi caput *Nemo*, supra tractatum, præsertim quoad priorem partem. Non enim magis repugnat dari simoniam de jure humano in hac materia, quam in aliis, de quibus infra dicemus. Imo facile intelligitur inveniri proportionem, quia omissio spiritualis actus, licet aliquando per se et in se spiritualis non sit, tamen reducitur quodammodo ad spirituales ratione habitudinis, et ob eandem causam venditio illius potest habere indecentiam, vel periculum, et speciem quamdam turpitudinis, et ideo merito posset prohiberi intuitu tantum religionis; per hujusmodi autem prohibitionem constituitur aliqua materia simoniæ de jure positivo.

21. Ad argumenta secundæ sententiæ respondere non est necesse, quia probant, omissionem in casibus a nobis declaratis posse esse materiam simoniæ: non tamen probant, omnem omissionem spiritualis actionis absque alia consideratione esse materiam simoniæ, ut facile consideranti patebit.

CAPUT XXIII.

AN ID QUOD SPIRITUALE NON EST, NISI QUIA EST ANNEXUM SPIRITUALI, SIT MATERIA SIMONIÆ?

1. *Annexio consistit in aliquo vinculo quod intercedit inter rem quæ annectitur, et inter illud cui annectitur.* — Hactenus dictum est de illa materia simoniæ, quæ in se spiritualis est aliquo modo, sive dicatur per essentiam spiritualis, sive per causam, sive per effectum: nunc superest dicendum de materia spirituali per connexionem, id est, de rebus quæ censentur materia simoniæ, quia licet in se spirituales non sint, sunt annexæ spiritualibus rebus. Nam, licet obiter multa de his rebus in superioribus attigerimus, ut de materia sacrorum vasorum et locorum, de corporalibus operibus, et similibus, quia sine illis non poterant bene explicari omnia, quæ ad spirituales materiam explicandam necessaria erant, nihilominus materia hæc propriam et prolixam disputationem postulat, præsertim quoad ea quæ dicuntur annexa spiritualibus, quia spiritualia sunt supponunt, et ab eis pendent, quæ maxime sunt ecclesiastica beneficia, de quibus hactenus nihil diximus. Ut autem plena notitia habeatur hujus materiæ, quæ annexa spiritualibus dici-

tur, et rerum quas sub se comprehendit, ad-vertito imprimis annexionem hanc consistere in vinculo aliquo, quod inter rem unam, quæ annectitur, et alteram, cui annectitur, intercedit, ut vox ipsa præ se fert. Hoc autem vinculum optime reducitur ad aliquod causalitatis genus, quia connexio dicit aliquam necessariam adhesionem, vel consecutionem, quæ sine aliquo causalitatis modo inveniri non solet; et ita esse potest una res connexa alteri, vel quia ad illam ordinatur aliquo modo, vel quia in illa est, sicut in materia, vel quia ab illa pendet sicut a causa efficiente.

2. *Tria genera annexorum distinguuntur, antecedenter scilicet, consequenter et concomitanter.* — Atque hinc distingui solent tria genera annexorum rebus spiritualibus, scilicet, antecedenter, consequenter et concomitanter, quia interdum id, quod dicitur annexum, consideratur ut causa ejus cui dicitur annexum; et tunc dicitur esse antecedenter annexum, quia causa antecedit effectum. Interdum consideratur ut effectus, qui se habet consequenter ad causam; interdum ut conjunctum intrinsece, et quasi unitum ad componendum unum totum, et tunc dicitur esse annexum concomitanter. Aliqui vero hoc tertium membrum rejiciunt, et divus Thomas illud omisit, ideoque postea de illo dicemus. Prima vero duo membra ab omnibus admittuntur, ut videtur licet in divo Thoma, quæst. 100, art. 4; Anton., 2 part., tit. 1, cap. 5, § 21; Sot., quæst. 7, art. 1; Navar., c. 23, num. 99; Sylvest., verb. *Simoniam*, quæst. 1; Angel., num. 4, et aliis infra referendis. Ex quibus solus Navar. illa duo membra ita declarat, ut ea dicantur antecedenter spiritualibus annexa, quæ in habente illa nihil aliud requirunt, nisi Christianismum, ut jus patronatus, ait, jus sepulturæ, et calix. Illa vero dicuntur esse talia consequenter, quæ in habente requirunt aliquem ordinem, vel consecrationem, præter Baptismum, ut beneficia ecclesiastica, et officia. Sed his terminis non explicatur ratio connexionis, nec in calice et similibus apparet, quomodo supponunt tantum Christianismum; nam in utente, sæpe requirunt plus quam Christianismum, in ipsa vero materia nihil tale requirunt. Aliqua etiam sunt officia ecclesiastica, quæ non requirunt plus quam Christianismum in habente, ut infra videbimus.

3. *Quid dicantur antecedenter annexa, et quæ consequenter.* — Proprie igitur explicantur illa duo per habitudinem causæ, ut dixi. Et divus Thomas significat illa dici talia an-

tecedenter, quæ secundum se tempore possunt præcedere ad spiritualia; illa vero consequenter, quæ omnino supponunt spiritualia quibus annectuntur. Itaque sub primo membro ponit D. Thom., d. quæst. 100, art. 4, jus patronatus et vasa sacra. Sed de jure patronatus infra dicturi sumus: habet enim quæstionem an sit spirituale, vel tantum spiritualibus annexum, et licet sit annexum, an sit tantum antecedenter, vel etiam aliis modis; sub vasis autem sacris comprehendit divus Thomas omnia, quæ ordinantur ad sacerorum usum, et ad divina officia, ut templa, vestes sacras, etc. Addunt etiam aliqui, ad hanc speciem pertinere sacramentalia, ut sunt catechismus, exorcismus, et similia, quæ præcedere solent ad sacramentum, et ad illud ordinantur, ut et religiosius fiat, et facilius suum consequatur effectum, ablatis impedimentis, quod insinuat Navar., c. 23, num. 99, ubi omnia sacramentalia, et omnia jura, vel munia ab Ecclesia instituta inter hæc annexa spiritualibus ponit: *Quia omnia sunt* (inquit) *addita humanitus spiritualibus datis divinitus*, et ideo recte illis annexa dicuntur. Sed hoc mihi non placet, nam multa ex his spiritualia sunt, et non proprie spiritualibus annexa, ut statim dicam. Sub altero autem membro ponunt divus Thomas et omnes, ecclesiastica beneficia, quæ sunt annexa spiritualibus officiis tanquam dependentia ab illis, et tanquam propter illa instituta, quia beneficium datur propter officium. Item quia beneficium supponit aliquem ordinem et illi quasi annectitur. Addit vero Sylvester ad hæc annexa pertinere functiones, verbi gratia, sacerdotii, ut celebrare; nam pendunt ex ordine, cui propterea annexæ sunt. Sed hoc non proprie dicitur, et confusionem parere potest in hac materia.

4. *Connexio causalis non solum invenitur inter materiale et spirituale, sed etiam inter spiritualia inter se.* — *Quæ dicantur proprie annexa spiritualibus.* — Et ideo advertendum est connexionem illam causalem, quam explicuimus, non solum inveniri inter materiale et spirituale, sed etiam inter spiritualia inter se, ut officium canonicum recte dicitur annexum ordini sacro, et consecratio Corporis Domini ordini sacerdotali, tanquam pendens ab illo. Et e contrario oblatio panis et vini, quæ in missa fit ante consecrationem, dici potest annexa antecedenter consecrationi tanquam ad illam preparans et ordinata. Proprie ergo annexa spiritualibus dicuntur secundum quamdam exclusionem seu præcisionem, ita ut illa

dicantur talia, quæ cum in se materialia sint, et non per se spiritualia, ratione solius connexionis cum illis spiritualia censentur, et materia sunt simoniæ; nam alia, quæ in se spiritualia sunt, licet sint connexa cum aliis spiritualibus, simpliciter spiritualia dicuntur, non spiritualibus annexa. Alias sola potestas ordinis et jurisdictionis et habitus gratiæ dicenda essent spiritualia, nam reliqua omnia spiritualia illis annexa sunt aliquo modo. Unde fit ut nec functiones ordinum, nec sacramentalia omnia sint numeranda inter hæc annexa, quia multa ex illis in se spiritualia sunt, et ex spiritualibus principiis manant, et ad spiritualem finem ordinantur. Et ita videntur exponere hæc annexa communiter juris interpretes in cap. *Consulere*, de Simon., præsertim Joann. Andr., et Abb., et in capite *Quanto*, de Judic., ubi etiam Anton. de Butr., et Archid., in capite 1, q. 1.

5. *Non omnia spiritualia, quæ sunt ex sola institutione Ecclesiæ, sunt ex his annexis.* — Et ex eodem principio sequitur, non omnia spiritualia, quæ sunt ex sola institutione Ecclesiæ, esse ex his annexis, quia multæ benedictiones et consecrationes sunt ex institutione Ecclesiæ, et tamen non sunt materia simoniæ tanquam annexa spiritualibus, sed tanquam functiones in se vere spirituales, ut supra visum est. Imo ad hoc (ut dixi) parum refert quod actio sit instituta ab Ecclesia, vel a Christo immediate, dummodo per institutionem veram spiritualitatem consequatur. Nam ecclesiastica institutio mediate saltem ad divinam reducitur, quatenus per potestatem divinitus datam fit; ut prima tonsura, et collatio ejus ex Ecclesiæ institutione est, et nihilominus materia est simoniæ tanquam spirituale quid, et non solum ut annexum, in quo æquiparatur collationi ordinum, licet secundum magis et minus intra illum differat. Idemque dicendum est de actionibus sacris, quæ in Baptismo, verbi gratia, fiunt tanquam accidentales cæremoniæ, et sacramentalia illius; nam sunt per se, et proprie materia spiritualis simoniæ, et non tantum ratione connexionis ad Baptismum, licet illam connexionem habeant in ratione dispositionis quasi ejusdem ordinis.

6. *Quo pacto vasa sacra dicantur annexa spiritualibus.* — Unde cum vasa sacra inter hæc annexa numerantur, non est intelligendum de ipsis vasis, ut sacra sunt, quamvis etiam ut talia sunt, revera sint annexa sacramentis, seu sacris usibus; sed est intelligendum de ipsis vasis ratione materiæ, quæ subest con-

secrationi. Nam vas ipsum, ut sacrum quid, spirituale est, et non tantum annexum, materiale autem ipsum solum per annexionem sacrum factum est. Cujus etiam argumentum est, quia vas ratione materiæ recte dicitur antecedenter annexum, quia supponitur consecrationi; vas autem consecratum non tantum antecedenter, sed ut tale est, jam est in se quid spirituale: dici posset consequenter annexum, quia est effectus spiritualis functionis et potestatis. Denique est clarum argumentum, quia divus Thomas ait hæc annexa antecedenter posse interdum vendi, quod est verum de materia, non de vase, ut consecratum est. Interdum vero hæc res non sunt specialiter benedictæ, aut consecratæ, sed deputatæ tantum ad cultum Dei, et inde tantum sacre censentur, et tunc magis proprie videntur inter ea computari, quæ solum ratione connexionis spiritualitatem habere censentur. Sic etiam cum beneficium dicitur esse annexum consequenter spiritualibus, intelligendum est de beneficio ratione præbendæ, quæ respicit temporalia emolumenta, non vero ratione officii cui est annexa præbenda, nam illud spirituale est in se, licet interdum sit ex institutione Ecclesiæ, et annexum spirituali ordini. Consideranda est ergo annexio, non inter spiritualia inter se, sed inter materiale et spirituale, sive illud spirituale sit ex institutione Ecclesiæ, sive ex divina; et sive connexio illa sit ab ipso Deo immediate, sive per Ecclesiam sit facta, ut frequenter facta esse videtur in his, quæ tantum antecedenter et consequenter annexa sunt spiritualibus, ut patet ex exemplis adductis in illis membris; et ex his quæ in particulari de multis dicemus, amplius constabit.

7. *Quid sentiendum de tertio membro annexorum.* — Et ex his constat quid de tertio membro horum annexorum sentiendum sit, nam licet divus Thomas, et multi illud non posuerint, alii Scholastici illud posuerunt, ut Richard. in 4, dist. 25, articulo 3, quæstione 3; et ibi Supplementum Gabr., quæstione 2, articulo 1, notab. 1, in fine; Durandus quæstione 3, num. 10; et Redoan., part. 1, capit. 7, in fin., cap. 27, per totum, et cap. 29, num. 2. Nec videtur omnino improbandum hoc membrum, quia spiritualia munera per actiones materiales fiunt, quæ actiones, licet supposita institutione sacra simpliciter spirituales sint, nihilominus secundum se spectatæ materiales sunt, et connectuntur intime et concomitanter spiritualibus rationibus. Unde etiam Cajetanus,

dicta quæstione 100, articulo 3, et in Summ., verb. *Simonia*, hæc vocat composita ex spirituali et materiali; cur ergo illud materiale non potest dici annexum illi spirituali concomitanter? At vero Div. Thomas hoc membrum omisit, quia de toto illo opere judicandum est in ordine ad simoniam tanquam de re simpliciter et secundum se spirituali. Et hoc quidem optime dicitur de actionibus ipsis, in quibus spirituales functiones consistunt, et de earum labore intrinseco, juxta ea quæ de illis supra diximus; sive sint functiones sacramentorum sive sacramentalium, benedictionum, et consecrationum, sive divinorum officiorum; in omnibus enim actio ipsa materialis est veluti essentialis pars ipsius functionis spiritualis, et ideo non tam proprie dicitur annexa rei spirituali, quam spiritualis. Sed non oportet de voce contendere, cum de re constet. Possunt vero intelligi quædam alia accidentaliter concurrentia concomitanter, ut est, verbi gratia, labor cantorum in choro canentium, quorum opera et labor non est spiritualis, videtur tamen esse spiritualibus annexus. Sed hæc non numerantur proprie inter annexa, prout hic dividuntur; hic enim tractamus de his quæ aliquo modo per se sunt annexa saltem communi jure; illa vero quæ sunt per accidens, non considerantur; sive enim antecedant, sive sequantur, sive comitentur, simpliciter temporalia sunt et reputantur, et ut talia æstimari possunt, ut supra dictum est.

8. *Prima assertio: non potest vendi annexum spirituali, quatenus tale.*—Ex hac ergo terminorum declaratione colligitur propositæ quæstionis resolutio, quæ in quatuor assertionibus consistit. Prima est: annexum spirituali, quatenus tale est, id est, ratione connexionis quam habet ad spirituale, vendi non potest. Hæc est divi Thomæ, dicto articulo 4, ad primum, et omnium. Et ratio constat ex supra dictis, quia spirituale vendi non potest, nec ut res vendita, nec ut ratio venditionis, quia, eo ipso, pretio æstimaretur. Secunda propositio est, annexum spirituali concomitanter (admisso illo membro), nullo modo, vel respectu, aut ratione vendi posse. Hæc satis probata est in superioribus, quia illud non tam est annexum, quam vere spirituale, tanquam intrinseca pars spiritualis functionis, ut declaratum est. Tertia propositio est, annexum antecedenter per se spectatum vendi posse, etiam supposita annexione, licet non ratione illius. Hæc etiam propositio satis in superioribus probata est.

Solum circa illam occurrebat dicendum de jure patronatus, et de jure sepulturae, et de jure sedendi in certo loco ecclesiae, quod Supplement. Gabr., in 4, distinctione 25, quæstione 2, in fin., vocat jus stabile, juxta modum loquendi juris in capite *Cum inter*, de Renunciatione. Sed de his dicemus infra commodiori in loco. Quarta propositio est, ea, quæ sunt annexa spiritualibus, consequenter vendi non posse sine simonia. Quia venderetur necessario illud spirituale, quod ad illa præsupponitur, ut dicitur in cap. *Si quis objecerit*, 1, quæstione 3. Et hanc differentiam notant divus Thomas, et omnes Theologi, inter tertiam et quartam assertionem, seu inter annexa antecedenter, vel consequenter, quod hæc posteriora magis invendibilia sunt, quam priora. Quia ea, quæ sunt annexa consequenter sunt dependentia ab spiritualibus, et illa præsupponunt, nec aliter conferri possunt, et ideo si venderentur, necessario venderetur illud spirituale, quod præsupponunt. At vero illa, quæ sunt annexa antecedenter, de se sunt priora, et ideo, ut talia sunt, vendi possunt. Denique quando temporalia antecedunt, magis videntur spiritualia annexa et adhærentia temporalibus, quam e converso: alia vero temporalia, quæ se habent consequenter ad spiritualia, propriissime illis connectuntur, et comparantur ad illa, sicut accessorium ad principale, et ideo magis imitantur naturam illius. Quod magis ex sequentibus elucidabitur. Nam hæc sola ultima assertio nobis declaranda superest; postulat vero copiosam materiam de simonia circa beneficia, quam fusius prosequi necessarium est.

CAPUT XXIV.

AN BENEFICIA ECCLESIASTICA SINT MATERIA SIMONIÆ, EX DIVINO VEL ECCLESIASTICO JURE?

1. *Quid significet hoc nomen, beneficium.*—*In beneficiis duo distinguenda, officium scilicet et præbenda.*—Quamvis beneficii nomen, primæ significatione, donum vel opus in alterius commodum benevole factum significet, in jure tamen canonico accommodatum est ad significandos titulos, seu jura ecclesiastica ordinata ad præstanda munera spiritualia, cum jure recipiendi eo titulo fructus annuos de ecclesiasticis bonis. Et ita sumitur in Concil. Mogunt., in capite primo, de Ecclesiis ædific., nec invenitur illa vox in illa significatione in antiquiori canone: res autem antiquior est,

ut constat ex Dion., in cap. 1, 13, quæstione 1, et ex cap. primo, dist. 22, et ex Urbano I, in capite *Videntes*, 12, quæstion. prima, cum similibus, in quibus horum titularum cum suis proventibus fit mentio in particulari, vocanturque aut episcopatus, aut abbatia, prioratus, dignitates, parochia, vel ecclesiae, aut altaria; quæ omnia cum multis aliis, quæ discursu temporis instituta sunt, beneficia appellantur. Duo autem in his beneficiis distinguere necesse est, scilicet, jus ministrandi spiritualia, et jus percipiendi emolumenta temporalia, quorum primum proprie vocatur officium, secundum autem dicitur præbenda, vel beneficium, quod propter officium datur, ut dicitur in cap. ultim. de Rescri., in 6, quamvis jam communi usu totum illud, quod ex utroque jure resultat, et est quasi moraliter unum, dici soleat ecclesiasticum beneficium.

2. *Descriptio beneficii.*—*Per quid beneficia distinguantur.*—Et ita per modum unius describi potest beneficium, esse jus perpetuum ministrandi in ecclesia, et pro ministerio recipiendi fructus annuos ex ecclesiasticis bonis. Primum autem horum multiplex est, et juxta illius varietatem beneficia etiam ecclesiastica distingui solent, ut videre licet in Rebuffo, in Praxi, tit. *Quotuplex sit beneficium*; et Selva, de Benef., in princ.; Azor., in 2 tom., lib. 3, cap. 2. Non enim distinguuntur beneficia ex qualitate, quantitate, aut modo reddituum, nec ex eo quod sint ex decimis, vel ex oblationibus, vel ex prædiis, aut aliis ecclesiasticis bonis; hæc enim varietas quasi materialis est, et accidentaria ad rationem beneficii, et est in re accessoria et minus principali; et ideo non inde sumitur beneficiorum distinctio, sed ex titulis propter quos redditus ecclesiastici tribuuntur. Et ita distinguuntur beneficia in simplicia et administrationem habentia; item quædam habent jurisdictionem spiritualement, alia non habent; item quædam jurisdictionem habent in foro etiam contentioso, ut episcopatus, et superiores omnes, usque ad Summi Pontificis dignitatem, et nonnullæ etiam dignitates inferiores, ut abbatis, prioris, archidiaconi et similibus: alia vero jurisdictionem tantum habent in foro interiori cum pastoralis cura animarum, quæ beneficia parochialia dicuntur, seu curata: alia vero sunt, quæ jurisdictionem nullam habent, sed administrationem aliquam rerum ecclesiasticarum: alia denique solum ad serviendum in divinis officiis instituta sunt. De quibus omnibus in jure canonico mentio habetur, ut in

capite *Omnes*, 22, dicto capite *Nullus*, 9, quæstione 2, et cap. 1, 13, quæstione 1, et toto titulo de Præbend., lib. 3 et 9.

3. *Titulus beneficii semper est spiritualis, cap. Dilecto.*—Ex his ergo constat (quod ad materiam præsentem necessarium est) titulum beneficii semper esse spiritualement, cap. *Dilecto*, de Præbend., et inde maxime æstimandum esse, quia illud est primum ac principale in ipso. Et inde etiam est ut beneficium semper sit annexum alicui ordini, seu gradui clericali (ut primam tonsuram comprehendamus), ex parte personæ cui conferendum est. Nam cum sit proprie spirituale, non nisi clerico conferri potest, ut colligitur ex capite *Clerici*, 1, quæstione 2, et cap. *Quantum sit grave*, de Decim., et cap. *Causam quæ*, de Præser. et aliis, quæ supra tractando de decimis adduximus. At vero præbenda, seu redditus ecclesiastici in se spectati temporales sunt; quatenus vero tali titulo annexi sunt, et solum ratione illius dantur ac debentur, quamdam spiritualitatem participant, propter quam solet præbenda interdum vocari spirituale jus, ut notavit Panormit., per textum ibi, in cap. *Dilecto*, de Præben. Et ita etiam dixit Innoc., in capite *Majoribus*, de Præbend., præbendam esse nomen juris, quia non significat solam temporalitatem, sed illam ut annexam spirituali juri, et ut sic censetur quid spirituale; quia quæ religiosis adhærent, religiosa censentur, ut dixit Jul. Clar., in l. *Quæ religiosis*, ff. de Rei vend.; solet vero etiam nomen præbendæ accipi pro ipso emolumento temporali secundum se spectato, et sic sine dubio temporale quid est, ut constat, et notavit Glossa in cap. *Cum Majoribus*, de Constit., et Panorm., in dicto c. *Majoribus*, de Præbend.

4. *Beneficia quoad spirituale jus, quod includunt, sunt materia simoniæ contrariæ juri divino.*—His ergo positis, duo mihi videntur certa: primum est, beneficia quoad ipsum spirituale jus, quod includunt, et in quo fundantur, esse materiam simoniæ juri divino contrariæ. In hoc nulla controversia est inter auctores, satisque in superioribus probatum est, dum ostendimus jura spiritualia, quæ consistunt in potestate aliqua spirituali, vendi non posse. Nam titulus beneficii ecclesiastici jus quoddam spirituale est, ut diximus; ergo neque ipsum, neque beneficium ratione ipsius vendi potest. Neque oportet in hoc distinguere inter beneficium simplex, et habens jurisdictionem, ut quidam tentarunt, quia etiam si